БАТЛАВ
ОРХОН АЙМГИЙН БАЯН-ӨНДӨР СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА Б.МӨНХБАЯР

БАТЛАВ
ОРХОН АЙМГИЙН ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА,
БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Р.ГАЛБААТАР

ОРХОН АЙМГИЙН БАЯН-ӨНДӨР СУМЫН ХОТ, ТОСГОН, БУСАД СУУРИНЫ ГАЗРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ, ЧАНАРЫН УЛСЫН ХЯНАН БАТАЛГАА ХИЙХ АЖЛЫН ДААЛГАВАР

2026 оны .... дугаар сарын .....-ны өдөр

Дугаар 2026-АР/01

Орхон аймаг

№	Ажлын нэр, төрөл	Тайлбар
1.	Ажил гүйцэтгэх үндэслэл	- Газрын тухай хуулийн 58 дугаар зүйл, - Засгийн газрын 2024 оны 92 дугаар тогтоолын хоёрдугаар хавсралтаар батлагдсан "Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх журам" - Аймгийн Засаг даргын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 3.1.7 дахь заалт
2.	Ажлын зорилго	Газрын тухай хуульд заасны дагуу Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын нутаг дэвсгэрт хот, тосгон, бусад суурины газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх ажлыг гүйцэтгэх, мониторингийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд шаардлагатай мэдээллийг цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх, нэгтгэх, мэдээллийн санг баяжуулахад энэхүү ажлын зорилго оршино.
3.	Хамрах хүрээ	Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын нутаг дэвсгэрт шинээр үүссэн 4831.65 га талбайг хамарсан суурьшлын бүсэд Яргуйт, Баян-Овоот, Эрдэнэ, Чингэл, Сархиа, Говил багийн Баянцагаан зэрэг нийт 6 байршил, мониторингийн сүлжээний 11 цэг, шинээр байгуулах 40-өөс доошгүй мониторингийн цэгийг хамруулна.
4.	Ажлын иж бүрдэл	Хот, тосгон, бусад суурин, тариалан болон атаршсан газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны ажлын аргачилсан зааварт тусгасан ажлын иж бүрдлийг хангана. 1. Хянан баталгааны ажлын тайлан (цаасан, тоон хэлбэрээр) боловсруулж, тайланг тоон хэлбэрээр дараах байдлаар захиалагчид хүлээлгэн өгнө. Үүнд: - Үндсэн тайлан (bayan_undur_tailan.doc болон bayan_undur_tailan. pdf); - Нэгдсэн хүснэгт (bayan_undur _husnegt1.xls); - Хянан баталгааны нэгж талбарын дүгнэлт (B6101000467.doc болон B6101000467.pdf);

		- Мониторингийн цэгийн хувийн хэрэг (M6101000467.doc болон M6101000467.pdf). 2. Хавсралт материал. Материалыг мониторингийн цэгийн дугаараар нэг хавтаст хийж, тоон хэлбэрээр дараах байдлаар захиалагчид хүлээлгэн өгнө. Үүнд: - Хээрийн судалгааны фото зураг (Heer_photo.jpg); - Сканердсан ургамлын бичиглэл (urgam_bichiglel.pdf); - Сканердсан хөрсний бичиглэл (hurs_bichiglel.pdf); - Сканердсан лабораторийн шинжилгээний дүн (dun_shinjilgee.pdf); - Боловсруулалт хийсэн агаар, сансрын зураг (bayan_undur_satellitename.tiff); - ArcGIS ажлын файл (bayan_undur_mxd.mxd); - Тоон мэдээллийн нэгдсэн сан (bayan_undur_gdb.gdb). 3. Хот, тосгон, бусад суурины газрын мониторингийн мэдээллийн санг доорх давхаргатай үүсгэнэ. Үүнд: - Үндсэн болон дэд нэгж талбар; - Мониторингийн цэг; - Газрын гадаргын эвдрэл, бохирдолын талбай; - Газрын гадаргын эвдрэл, бохирдолын талбай; - Хөрсний дээж; - Ургамлын бичиглэл; - Хэрэв ундны усны дээж тохиолдолд. 4. Газрын мониторингийн цахим системд дараах мэдээллийг оруулна. Үүнд: - Хот, тосгон, бусад суурины газрын мониторингийн цэгийн хөрс, ургамлын судалгааны мэдээлэл, хянан баталгааны дүгнэлт, сүлжээний зураг (тоон хэлбэрээр); - Мониторингийн цэгийн мэдээлэл, цэгийн хувийн хэрэг.
5.	Гүйцэтгэх ажлын үе шат, хэмжээ	**1.Бэлтгэл ажлын үе шат** - Хянан баталгаа хийх газрын газарзүйн нөхцөл, газрын нөөцийн судалгаа, мэдээллийг цуглуулж нэгтгэн дүгнэх, зураглах; - Газрын кадастрын мэдээллийн санд үндэслэн хянан баталгаа хийх газрын зориулалт, байршил, хэмжээ, газрын эрхийн талаар судлах; - Өмнө нь хийгдсэн хянан баталгааны ажлын тайлан, дүгнэлт болон шаардлагатай бусад материалыг холбогдох газраас хуулбарлан авч харьцуулан дүн шинжилгээ хийх, тоон хэлбэрт хөрвүүлэх; - Өмнө нь хийгдсэн хянан баталгааны ажлын хүрээнд тодорхойлсон мониторингийн цэгийн байршил, шинээр байгуулах шаардлагатай мониторингийн цэгүүдийг судлан төлөвлөх, газрын кадастрын зураг, суурь зургуудтай давхцуулж, ажлын зураг зохиох, хянан баталгааны байнгын ажиглалтын талбар болон дэд нэгж талбарыг нарийвчлан тодорхойлж ажлын зурагт тусгах;

		- Хээрийн судалгаанд ашиглах өндөр нарийвчлал бүхий хиймэл дагуулын болон дроны загвар хүчин чадлын мэдээллийг захиалагчид хүргүүлэх; - Хээрийн судалгааны замын маршрут гаргах; - Хээрийн судалгаанд шаардлагатай багаж хэрэгсэл, программ хангамжийг бэлтгэх **2.Хээрийн судалгааны үе шат** - Одоо байгаа болон мониторингийн цэг болон шинээр байгуулж буй мониторингийн цэг тус бүрээс хөрсний дээж авч хөрс судлалын итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжилгээ хийлгэх, ургамлын бичиглэл хийх; - Ажиглалтын талбарт буй гадаргын ус, худаг, уст цэгээс усны дээж авч лабораторид шинжилгээ хийлгэх; - Хөрсний зулгаралт, элэгдэл эвдрэл, нөхөн сэргээлтийн байдлыг тодорхойлон ажлын зурагтай тулган нарийвчлах; - Өндөр нарийвчлал бүхий агаар, сансрын зураг, дроны зургаас газрын гадаргын механик өөрчлөлт, элэгдэл, эвдрэл, хөрс-ургамлан нөмрөгийн төлөв байдлыг тодруулан, ажлын зурагтай давхцуулан өөрчлөлтийн хил заагийг тогтоох. Үүнд: 1. Хөрсний зулгаралт, элэгдэл эвдрэл, нөхөн сэргээлтийн байдлыг тодорхойлон ажлын зурагтай тулган нарийвчлах; 2. Ажиглалтын талбарт байгалийн болон хүний үйл ажиллагааны улмаас элэгдэж эвдэрсэн газрын байршил, талбайн хэмжээг тодорхойлох; 3. Ажиглалтын талбарт буй хог ургамлын тархалтын хил заагийг тодорхойлох; 4. Хог хаягдлын цэг, хог хаягдлаар бохирдсон газрын байршлыг 2 долгионы GPS болон гар GPS ашиглан тогтоож, хамрах хүрээг зураглах; 5. Газар ашиглалтын аюулгүй байдал, байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөх үзүүлэлтийг судлан тогтоох. **3.Материал боловсруулалтын үе шат** - Хөрсний лабораторийн задлан шинжилгээний хариуг үндэслэн дүн шинжилгээ хийх, үр дүнг нэгтгэх; - Хөрсний лабораторийн задлан шинжилгээний дүнгээр бохирдол илэрсэн цэгүүдийн бохирдлын хил заагийг тогтоон зураглах, бохирдуулагч эх үүсвэрийг тодорхойлох; - Хөрсний механик бүрэлдэхүүн, карбонат, чулуужилт, элсэн хуримтлал, ялзмагт давхаргын нимгэрэлтийг тодорхойлох; - Хянан баталгааны үзүүлэлт бүрийг өмнөх хянан баталгааны үр дүнтэй харьцуулах, хээрийн судалгаагаар тодорхойлсон элэгдэл, эвдрэл, доройтолд өртсөн

		газруудын талбайн хэмжээг нэгтгэн дүгнэх, зурагт оруулах; - Элэгдэж эвдэрсэн газар, бохирдсон газрыг нарийвчлан тогтоож зурагт оруулах; - Газар хамгаалах, нөхөн сэргээлт хийх шаардлагатай байршлуудыг тогтоон зураглах; - Судалгаагаар тодорхойлогдсон газрын төлөв байдал, чанар, нөлөөллийн бүх үзүүлэлтийг кодлон, ажлын зурагтай холбон, мэдээллийн сан үүсгэж, хянан баталгааны дэлгэрэнгүй хүснэгтийг боловсруулах; - Хянан баталгааны тайлан, ажиглалтын талбар бүрийн дүгнэлтийг эцэслэн боловсруулах; - Мониторингийн цэгийн хувийн хэрэг хөтлөх. **4.Ажлыг хянуулах, хүлээлгэн өгөх** - Хянан баталгааны ажлын тайланг захиалагч байгууллагаар хянуулах, захиалагчаас ирүүлсэн шаардагдах засваруудыг гүйцэтгэх; - Ажлын эцсийн үр дүнг Газрын мониторингийн цахим системд оруулах; Ажлын эцсийн үр дүнг Баян-Өндөр сумын Засаг даргын тамгын газар, Орхон аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газарт тайлагнаж, хүлээлгэн өгөх.
6.	Техникийн шаардлага	- Засгийн газрын 2022 оны 267 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Геодезийн солбицол, өндөр тусгагийн нэгдсэн тогтолцоо”; - Барилга, хот байгуулалтын Сайдын 2019 оны 34 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Хот, тосгон, бусад суурины газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлын аргачилсан заавар”; - ГЗБГЗЗГ-ын даргын 2019 оны А/306 дугаар тушаалаар батлагдсан “Мэдээллийн сангийн загвар батлах тухай”; - Байгаль хамгаалал, хөрс шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд, MNS 3298-90; - Хөрсөнд агуулагдах бохирдуулах бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ, MNS 5850:2019; - Тариалангийн газрын хөрсний агрохимийн үзүүлэлтийг тодорхойлох арга, MNS 6988:2022; - Хөрсөнд эрүүл зүйн нян судлалын шинжилгээ хийх арга MNS 6341:2012; - Хот, суурин газрын хөрсний ариун цэврийн үнэлгээний үзүүлэлтийн норм, хэмжээ MNS 3297:1991; - Мэргэжлийн байгууллага нь хөрс, ургамал, усны итгэмжлэгдсэн лабораториттой гэрээ байгуулсан байна. - Газар зүйн мэдээллийн системийн ArcGIS программ хангамжийг ашиглан тоон зургийг боловсруулах; - Сүүлийн 6 сарын хугацаанд авсан 15 хүртэлх метрийн орон зайн шийдэлтэй сансрын зураг ашиглах;

		- Нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмж (Дрон)-ийн зураг ашиглах; - Зайнаас тандан судлалын арга зүй ашиглах, тухайн мэргэжлийн боловсон хүчинтэй байх; Ажлын тайланг Arial, 12 фонтоор, мөр хоорондын зай 1.15, хуудасны дээд захаас 20 мм-ээс доошгүй, доод захаас 20 мм-ээс доошгүй, зүүн захаас 30 мм, баруун захаас 15 мм байхаар боловсруулна.
7.	Ажил гүйцэтгэх хугацаа	Гэрээ байгуулсан өдрөөс эхэлж, 06 сарын хугацаанд хийж гүйцэтгэнэ.
8.	Ажлын хяналт шалгалт	- Захиалагчийн хяналтын зардлыг нийт үнийн дүнгийн 5 (таван) хувиар тооцно. - Захиалагчийн хяналтыг Орхон аймгийн газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын холбогдох мэргэжилтэн, Баян-Өндөр сумын газрын даамал хамтран гүйцэтгэнэ. - Шаардлагатай үед ГЗБГЗЗЕГ-ын Газрын мониторингийн хэлтсийн холбогдох албан хаагчид хамтран хийнэ. - Захиалагч ажлын 3 үе шатанд хяналт тавих бөгөөд хээрийн ажлын хяналтыг тус хээрийн ажил гүйцэтгэх явцад хийнэ. - Гүйцэтгэгч гэрээнд тусгасан хугацаанд 3 үе шатны тайланг ирүүлнэ. Захиалагч ажил шалгасан акт гаргаж, хяналтын ажлыг баталгаажуулна.
9.	Салбарын архивын хэлтэст хүлээлгэн өгөх материал	- Бэлтгэл ажлын үе шатны тайлан, цаасан хэлбэрээр- 1 хувь, тоон хэлбэр /DVD/-ээр - тус бүр 3 хувь; - Хээрийн ажлын үе шатны тайлан, цаасан хэлбэрээр- 1 хувь, тоон хэлбэр /DVD/-ээр - тус бүр 3 хувь; - Эцсийн үе шатны тайлан, цаасан хэлбэрээр- 1 хувь, тоон хэлбэр /DVD/-ээр - тус бүр 3 хувь; - Агаар, сансрын зураг – 3 хувь /DVD/.
10.	Захиалагч байгууллага	- Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын тамгын газар
11.	Гүйцэтгэгч байгууллага	Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны болон газар зохион байгуулалтын төлөвлөлт чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй хуулийн этгээд гүйцэтгэнэ.
12.	Санхүүжилт, эх үүсвэр	- Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын төсөв 106,000,000 төгрөг /Зуун зургаан сая /
13.	Даалгаварт тусгагдаагүй ажил	- Даалгаварт тусгагдаагүй ажлыг гэрээний нэмэлт нөхцөлөөр гүйцэтгэнэ.